

Ústav světových dějin

Posudek oponenta bakalářské práce

KYSELKA, Daniel, *Dialog mezi Velkou Británií a Německem Před první světovou válkou*, Bakalářská práce, ÚSD FF UK v Praze, Praha 2016, 93 s. rkp.

Předložená bakalářská práce Daniela Kyselky představuje průměrný pokus o analýzu britské a německé zahraniční politiky před první světovou válkou. Hned v úvodu je třeba zmínit fakt, že práce představuje svým rozsahem a zaměřením v českém prostředí vcelku zajímavou studii, jejíž odborná stránka je na průměrné úrovni. Text by byl i přínosný, kdyby se v něm nevyskytovaly věcné chyby a desítky překlepů, které kvalitu práce výrazně snižují.

Bakalářská práce Daniela Kyselky je nepříliš přehledně rozdělena do čtrnácti kapitol a několika desítek podkapitol. V úvodu autor ve stručnosti analyzuje použitou bibliografii a pojednává o struktuře práce. Prvních sedm kapitol se zaměřuje na hlavní aspekty britské zahraniční politiky před první světovou válkou, tj. období vlád lorda Salisburyho, sira Arthura Jamese Balfoura, sira Henry Campbell-Bannermana a Herberta Asquitha, osobnosti Edwarda Greye a problematice britského námořního zbrojení před rokem 1914. Dalších sedm kapitol analyzuje osobnost německého císaře Viléma II., německé námořní zbrojení, Schlieffenův plán, německé vlády v předvečer Velké války a Rakousko-Uhersko jako německého spojence.

Stylistická, jazyková a ortografická stránka práce Daniela Kyselky je na velmi průměrné úrovni. Vyskytují se v ní desítky překlepů (s. 22 „Wiliam Lewis Harcourt“ správně „sir William Vernon Harcourt“, Lewis byl jeho syn; s. 24 „převratu, jež“ správně „převratu, jenž“; s. 39 „etienne cordiale“ správně „Entente cordiale“ neboli „Srdečná dohoda“ aj.), chyby při psaní velkých písmen (s. 20, s. 21 „britské impérium“ správně „Britské impérium“, s. 21 „Národní Liberální Federace“ správně „Národní liberální federace“; „s. 25 „jižní Afrika“ správně „Jižní Afrika“; s. 28 „Radikály“ správně „radikály“ aj.), faktografických nedostatků a chyb (tvrzení na s. 17, že třetí markýz ze Salisbury ve všech svých vládách zastával post ministra zahraničí je nepravdivé, protože v letech 1886–1887 to byl lord Iddesleigh a od roku 1900 markýz Lansdowne; s. 26 – lord Kichener nebyl během Búrské války náčelník

Ústav světových dějin

generálního štábu lorda Robertse, ale jeho zástupce, jenž pouze řídil místní štáb; s. 35 – rusko-japonská válka probíhala v letech 1904–1905 a ne jen v roce 1904; s. 54 – nebyl Alfred Taylor Mahan, ale Alfred Thayer Mahan) a nesčetně hrubých gramatických chyb (s. 24 „vypravily lidé“ správně „vypravili lidé“; s. 25 „uitlanderům vadily“ správně „uitlanderům vadili“ aj.). Množství překlepů a nedostatků je tolik, že se již nedá rozeznat, jestli se jedná o autorovu neznalost či nepozornost. Překlepy jsou i v názvu práce či jednotlivých podkapitol!

Dalším nedostatkem je systematická nedůslednost v rozlišování rozdělovníku/spojovníku od pomlčky a fakt, že poznámkový aparát by si zasloužil více pozornosti (překlepy, nesystematické použití kurzívy, nedostatky v odkazování aj.). Takto předložená práce vyvolává ve čtenáři dojem, že Daniel Kyselka si neosvojil základní zásady psaní historického textu. Některé podkapitoly jen stěží s ohledem na použité zdroje splňují definici kompilace (podkapitoly 8.1, 8.3, 9.1, 12.3 aj.). Zcela ignoruje skutečnost, že v poznámkovém aparátu by se měly používat zkrácené odkazy na zdroje (s. 17, s. 18 aj.) u již jednou použitého zdroje a „Tamtéž“ u stejných zdrojů jdoucích za sebou (s. 17, s. 18 aj.). Kolísá velikost písma (s. 18), podkapitola by neměla začínat na posledním řádku stránky (s. 20), mezery mezi odstavci by měly být konzistentní (srv. s. 30–32), a o jihoafrických městech Ladysmith, Kimberley a Mafeking bych jen opatrně hovořil jako o britských městech (s. 26).

Opakovaně se v textu práce vyskytují i terminologické chyby. V britském prostředí neexistuje horní komora s názvem „Horní sněmovna“ či „Horní Sněmovna“ (s. 21, s. 37) ale jen „Sněmovna lordů“ apod. Místo kancléř pokladu je vhodnější používat ministr financí (s. 40). Britský ministerský předseda David Lloyd George měl příjmení Lloyd George, a proto je krajně nevhodné hovořit o „Georgovo vystoupení“ či „Georgův projev“ (s. 43). V poznámkovém aparátu a v použité literatuře doporučuji sjednotit psaní velkých a malých písmen u anglicky psaných publikací.

Řada pasáží postrádá logický kontext a má spíše charakter encyklopedických hesel. Čtenáři jsou nezdůvodněně předkládána fakta bez souvislostí. Kupříkladu na s. 35 „Dne 27. září 1905 došlo k obnovení britsko-japonského spojení, které pomohlo upevnit britské postavení v Asii.“ se čtenář dozví tuto skutečnost, ale již nic o kontextu, tj. že došlo k uzavření aliance 30. ledna 1902 nebo kupříkladu důvody tohoto významného britského kroku na poli

Ústav světových dějin

zahraniční politiky. A to opomím fakt, že k obnovení aliance došlo až na přelomu let 1911 a 1912, kdy se jednalo o jejím prodloužení. Třináctá kapitola, pojednávající o Rakousku-Uhersku jako německému spojenci, se zdá bez obdobné kapitoly, analyzující hlavní britské dohodové partnery Rusko a Francii, nadbytečná.

Další nedostatek tkví v tom, že pokud úvod obsahuje analýzu dosavadního stavu bádání s konkrétní odbornou literaturou, tak zmínit pouze autora a název monografie bez dalších bibliografických údajů je nedostatečné. Kupříkladu na s. 13 se z věty „V průběhu let 1923–1927 vydalo německé ministerstvo zahraničí čtyřicet svazků dokumentů, které měli [sic!] dokázat, že Německo není zodpovědné za rozpoutání první světové války.“ se čtenář vedle gramatické chyby ve větě v podstatě nic nedozví a může se jen domnívat, že by se mohlo jednat o řadu *Die Große Politik der europäischen Kabinette 1871–1914* (Berlin 1922–1927). Zarážející také je, že s řadou těchto odborných titulů, na které Kyselka v úvodu odkazuje, evidentně v práci nepracoval; pouze se o nich zmiňuje, že existují, což nepovažuji za adekvátní badatelský přístup. Navíc poslední odstavec části „Struktura bakalářské práce“ je napsán ve značném kvapu, když na devíti řádkách je heslovitě shrnutý obsah devíti kapitol. V závěru se pokouší Kyselka o zhodnocení analyzované problematiky, explicitní hodnocení cílů práce však chybí; vše je jen v letmých náznacích. Čtenář si tam musí řadu věcí domyslet či dovodit sám.

Navzdory výše zmíněným výtkám, které ukazují na skutečnost, že práce vznikla ve spěchu, je třeba vyzdvihnout fakt, že Kyselka pracoval nejen s českou odbornou literaturou, ale i s cizojazyčnými sekundárními zdroji, a proto je obsahová rovina práce přiměřená autorovu úsilí. Vzhledem k tomu, že předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky, kladené na tento typ studentské kvalifikační práce, navrhuji hodnocení **dobře**.

V Praze, 29. srpna 2016

PhDr. Jaroslav Valkoun, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze